

Není lehké odůvodnit proč se člověk rozhodne pro životní dráhu hudebního skladatele. Ve svých čtrnácti letech jsem začal studovat flétnu a v devatenácti komponovat. To už jsem byl veřejnosti znám jako flétnista z koncertů soudobé hudby na kterých vystupovali hráči, kteří tehdy patřili mezi ty nejlepší v Praze. Dodnes dělím svůj čas mezi komponování a organizování koncertů, na kterých vystupuji převážně jako dirigent a na jejichž programech je hudba, ke které cítím blízky vztah, včetně vlastní tvorby. Nikdy jsem nebyl interpretem, ať flétnistou či dirigentem, který by byl připraven hrát cokoliv.

To nejdůležitější pro každého umělce je zápas o samostatnost a nezávislost na názorech druhých a na tlaku přizpůsobit a zalíbit se. Důvěra v sebe sama a ve vlastní práci, stejně tak jako pozitivní reakce a pomoc úzkého okolí, jsou s tím úzce spojené. To platí zejména pro skladatele, který tvoří hudbu, tedy zvuky, které nemají žádnou hmotnost.

Od mládí jsem byl svými kolegy a veřejností respektován jako hudebník a výkonný umělec. To byl zřejmě důvod, proč jsem se jako skladatel dopracoval poměrně brzy k pocitu nezávislosti. Úspěch ve hře na flétnu (a později v dirigování) mi usnadnil vyrovnat se s ne vždy pozitivními reakcemi na mé kompozice a brát je jako věc druhořadou. Úspěch u publika jsem nikdy nechápal jako něco nejdůležitějšího.

Kompozice a hudba sama (tedy její provozování) jsou dvě odlišné věci. Hudba není o zvuku samotném, nýbrž je to cesta od jednoho zvuku k druhému, stejně jako u výtvarného projevu nejde o pozorování v obecném smyslu slova, ale o schopnost vidět. Zabývat se otázkou, zdali se dílo líbí nebo je krásné, je naprosto nepodstatné. V čem tedy spočívá to, co děláme? Na to není jasná odpověď a ta snad není ani nutná. Dílo umělce by mělo být ve své podstatě pravdivé a upřímné – ačkoliv rozpoznat, co je pravdivé, není lehké a jasné to není nikdy. Nad vším pozitivním visí vždy otazník. Jsou to negativa, kterými jsme si jisti: poznat faleš a přetvářku, stejně jako vyloučit to, co člověk dělat nechce a nebude.

Co dělám, není projevem toho, co se mi líbí nebo nelíbí (zabývat se sám sebou mně nikdy nezajímalo). Moje práce je výsledkem přesvědčení o tom, co bych dělat měl bez ohledu na to co se mi líbí.

Na počátku každé nové skladby je představa, jakási vize, která podněcuje nápady a ukazuje jak v kompozici pokračovat. Tato vize může být vágní nebo zcela přesná. Někdy zahrnuje představy konkrétních interpretů. I když mám často spontánní nápady, klíčovým faktorem je metoda a systém kompozičního procesu. Ten dává hudbě objektivní charakter. Metoda, se kterou pracuji, by se dala srovnat se hrou, ve které se střídají postupy řízené náhodou s vědomými kroky ovlivněnými intuicí. Někdy jsou nápady, plány a práce s materiálem kresleny, často na velké čtverečkové archy a mohou být důležitou součástí kompozičního procesu. Partiturou vždy detailně procházím za účelem zbavit se banalit. To, co je ale banální, je vnitřní věc autora. Tyto kroky vedou k dokončení skladby, což se stane ve chvíli, kdy už nelze skladbu dále zdokonalit.

Petr Kotík, září-říjen 2014 (přeloženo z Angličtiny)